

Raport z realizacji

**PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY DOBRA
NA LATA 2013-2016
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2017 – 2020
za lata 2014 – 2016**

Spis treści

1.	WPROWADZENIE.....	3
2.	KRÓTKA CHARAKTERYSTYKA GMINY DOBRA	3
3.	OCENA REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY DOBRA	5
3.1.	OCHRONA POWIETRZA.....	5
3.2.	GOSPODARKA WODNO – ŚCIEKOWA.....	8
3.3.	OCHRONA DZIEDZICTWA PRZYRODNICZEGO.....	14
3.4.	OCHRONA LASÓW	17
3.5.	OCHRONA ZASOBÓW	19
3.6.	OCHRONA PRZED HALASEM.....	20
3.7.	GOSPODARKA ODPADAMI	24
3.8.	OCHRONA PRZED AWARIAMI.....	25
4.	MONITORING REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA GMINY DOBRA	26
5.	WNIOSKI Z OCENY REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA GMINY DOBRA	27

1. WPROWADZENIE

Przedmiotem niniejszego opracowanie jest raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dobra na lata 2013 – 2016 z perspektywą na lata 2017 -2020 za lata 2014 - 2016.

Zgodnie z art. 25 pkt 7 ppkt a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2016 poz. 353 t.j. ze zm.), opracowany raport z wykonania programu ochrony środowiska Wójt ma obowiązek zamieścić w Biuletynie Informacji Publicznej.

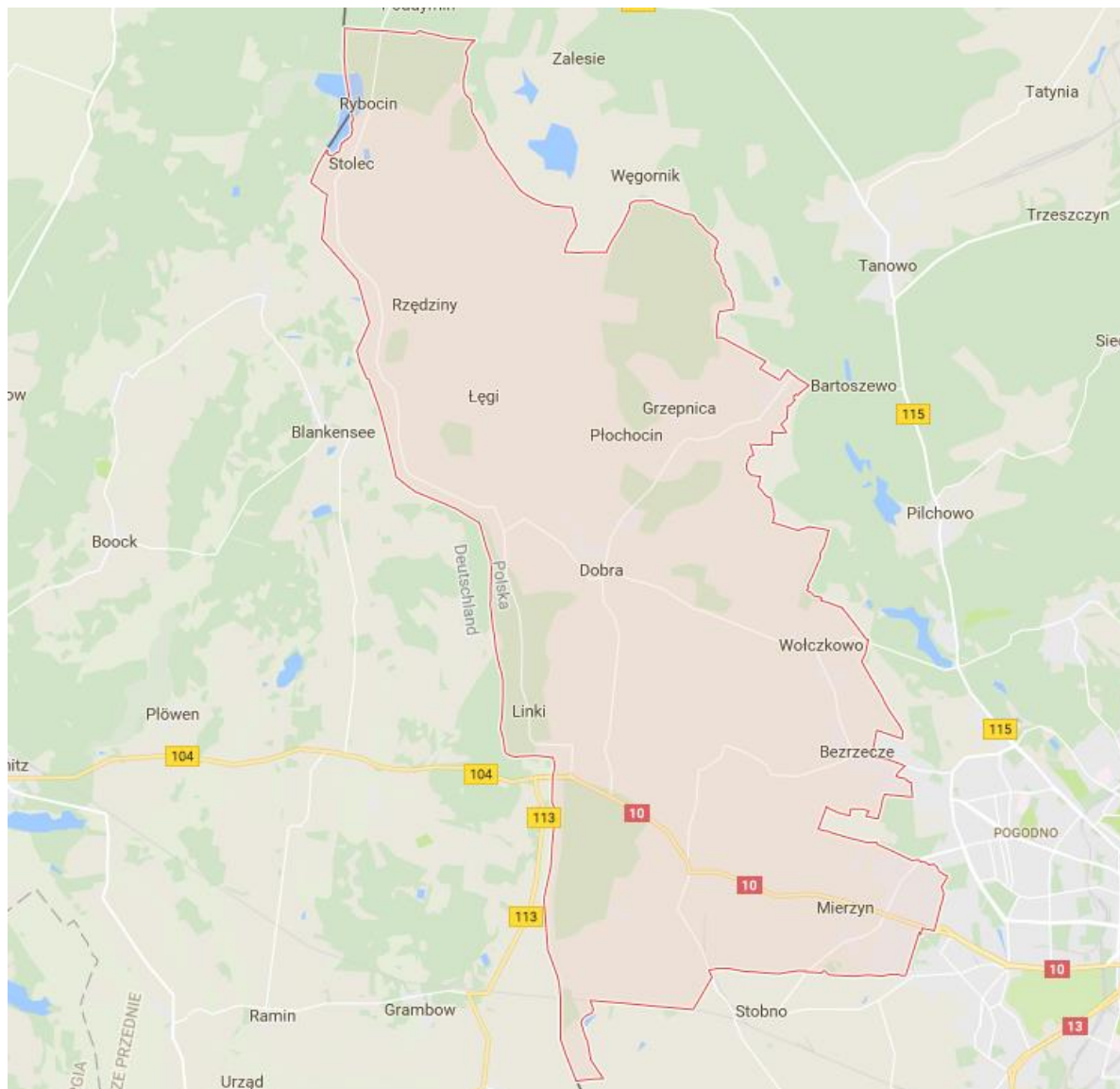
Przepisy ustawy Prawo Ochrony Środowiska nie określają wymagań dotyczących zakresu i formy raportu z realizacji programu ochrony środowiska. Ustawodawca nie zdyscyplinował również samorządów do przestrzegania określonych terminów, w których – od momentu przyjęcia uchwałą Programu Ochrony Środowiska – powinien być przedstawiony Raport z jego realizacji.

Zakres Raportu powinien odpowiadać treści przyjętego Programu. W Raporcie należy zatem przedstawić postępy w realizacji każdego z zadań zapisanych w Programie lub wyjaśnić powody zaniechania działań lub ewentualnych opóźnień. Porównanie uzyskanego obrazu ze stanem polityki ochrony środowiska opisanym w Programie Ochrony Środowiska powinno dać odpowiedź na pytanie, w jakim stopniu udało się zrealizować przedsięwzięcia przyjęte w Programie. Dotyczy to wszystkich zadań zapisanych w Programie, te realizowane bezpośrednio przez samorząd gminny, jak i wszystkie inne podmioty działające w zakresie ochrony środowiska na jego terenie.

2. KRÓTKA CHARAKTERYSTYKA GMINY DOBRA

Gmina Dobra to gmina wiejska położona w centralnej części powiatu polickiego, w zachodniej części województwa zachodniopomorskiego w strefie przygranicznej. Obszar Gminy obejmuje 110,27 km² zróżnicowanego geograficznie terenu.

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dobra na lata 2013 – 2016 z perspektywą na lata 2017 -2020 za lata 2014 - 2016

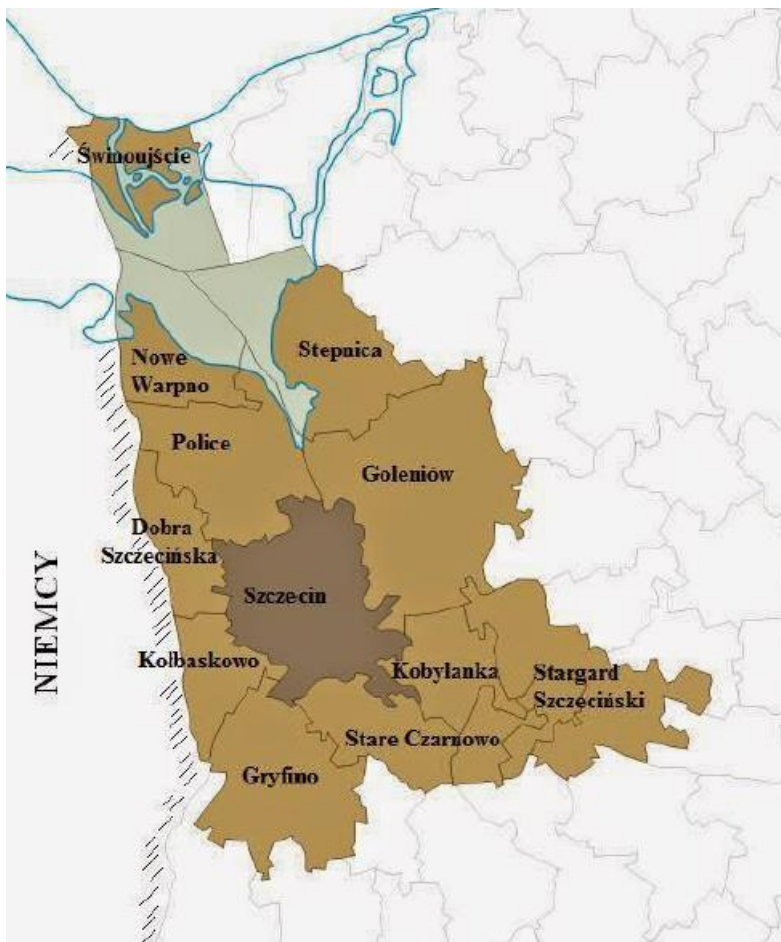
Rysunek 1. Granice administracyjne gminy Dobra.

Źródło: www.google.pl/maps

Gmina Dobra graniczy:

- od zachodu z Niemcami, ,
- od wschodu z miastem Szczecin,
- od północy i północnego wschodu z gminą Police,
- od południa z gminą Kołbaskowo.

Gmina leży w zasięgu oddziaływania oddalonego o 14 km ośrodka subregionalnego – miasta Szczecina. Gmina Dobra wchodzi w skład Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego.

Rysunek 2. Położenie Gminy Dobra na tle Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego.

Źródło: Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Dobra.

Na obszarze Gminy znajduje się 12 sołectw, do których należą: Bezrzecze, Buk, Dobra, Dołuje, Grzepnica, Łęgi, Mierzyn, Rzędziny, Skarbimierzyce, Stolec, Wąwelnica, Wołczkowo.

3. OCENA REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY DOBRA

3.1. OCHRONA POWIETRZA

W poniższej tabeli przedstawiono wykaz zadań do realizacji w ramach Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dobra na lata 2013 – 2016 z perspektywą na lata 2017 -2020 w zakresie ochrony powietrza.

**Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dobra na lata 2013 – 2016
z perspektywą na lata 2017 -2020 za lata 2014 - 2016**

Tabela 1. Wykaz zadań w zakresie ochrony powietrza przewidzianych do realizacji w latach 2013 – 2016.

L.P.	Nazwa zadania	Termin rozpoczęcia planowany	Termin zakończenia planowany	Jednostka odpowiedzialna	Planowane efekty ekologiczne	Planowane koszty ogółem (PLN) tys.	Partnerzy
OCHRONA POWIETRZA							
ZADANIA WŁASNE							
OA.1.1.1	Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej	2013	2020	Gmina Dobra	Zmniejszenie strat ciepła, ograniczenie zużycia paliw	b.d.	WFOŚiGW, inne instytucje udzielające dofinansowania
OA.1.1.3	Budowa ścieżek rowerowych <ul style="list-style-type: none"> • Budowa ścieżki rowerowej wzdłuż drogi gminnej Buk - Łęgi • Budowa ścieżki rowerowej od ul. Komercyjnej do ul. Łukaszińskiego w Mierzynie (koszt ujęty w ochronie powietrza) 	2014	2017	Gmina Dobra	Ograniczenie emisji komunikacyjnej, poprawa ruchu	2200	
OA.1.2.1	Modernizacja układu drogowego w gminie	2013	2020	Gmina Dobra	Poprawa komfortu jazdy, ograniczenie zużycia paliw	36574,954	-
OA.1.3.1	Promocja i wspieranie rozwoju odnawialnych źródeł energii oraz technologii zwiększających efektywne wykorzystanie energii i zmniejszających materiałochłonność gospodarki	2013	2020	Gmina Dobra	Wzrost świadomości ekologicznej dotyczącej odnawialnych źródeł energii	2 (rok)/ 16	WFOŚiGW, Powiat Policki
OA.1.3.2	Informowanie mieszkańców o stanie środowiska na terenie gminy, zmianach prawnych z dziedziny ochrony środowiska i działaniach podejmowanych na rzecz ochrony powietrza	2013	2020	Gmina Dobra	Pogłębienie wiedzy o otaczającym nas środowisku	2 (rok)/ 16	WFOŚiGW, Powiat Policki

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dobra na lata 2013 – 2016 z perspektywą na lata 2017 -2020.

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dobra na lata 2013 – 2016 z perspektywą na lata 2017 -2020 za lata 2014 - 2016

Część działań realizowanych jest bezpośrednio przez mieszkańców gminy Dobra (Promocja i wspieranie rozwoju odnawialnych źródeł energii oraz technologii zwiększających efektywne wykorzystaniem energii i zmniejszających materiałochłonność gospodarki).

Termomodernizacja budynków przewidziana w ramach zadania OA.1.1.1 ma wiele pozytywnych skutków dla ochrony jakości powietrza. Zabiegi termoizolacyjne przede wszystkim powodują zmniejszenie zapotrzebowania na energię ciepłą więc pośrednio przyczyniają się do ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza. Dodatkową zaletą termomodernizacji jest poprawa krajobrazu miejskiego poprzez poprawę wyglądu elewacji budynków. Gmina Dobra przygotowuje odpowiednią dokumentację i będzie realizować inwestycję z zakresu termomodernizacji.

Szczegóły wykaz zrealizowanych inwestycji przez Gminę Dobra w latach 2014 – 2016 w zakresie zadania OA.1.1.3 przedstawiono poniżej.

W 2014 roku

- Oświetlenie dróg gminnych z wykorzystaniem energii ze źródeł odnawialnych Koszt: 167 892,42 zł brutto.
- Montaż lamp solarnych na drodze dojazdowej do jeziora w Stolcu Koszt: 9532,50 zł brutto.

W 2015 roku

- Oświetlenie dróg gminnych z wykorzystaniem energii ze źródeł odnawialnych Koszt: 3 124 802,30 zł brutto.

W 2016 roku

- Oświetlenie dróg gminnych z wykorzystaniem energii ze źródeł odnawialnych Koszt: 200 000,00 zł brutto.

Wyżej wymienione działania odnoszą się do zadania OA.1.3.1.

Zadanie *Modernizacja układu drogowego w gminie* zostało opisane w podrozdziale dotyczącym inwestycji w zakresie ochrony przed hałasem.

Poprawa nawierzchni dróg poprzez zwiększenie płynności ruchu pojazdów, wpływa na zmniejszenie i ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza jak również zmniejszenie uciążliwości hałasu drogowego i poprawę środowiska akustycznego.

Zadanie *Informowanie mieszkańców o stanie środowiska na terenie gminy, zmianach prawnych z dziedziny ochrony środowiska i działaniach podejmowanych na rzecz ochrony powietrza* jest realizowane systematycznie przez pracowników gminy Dobra.

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dobra na lata 2013 – 2016 z perspektywą na lata 2017 -2020 za lata 2014 - 2016

Zadanie OA.1.1.3 zostało zrealizowane poprzez następujące inwestycje:

- W roku 2015 dokonana została Budowa ścieżki rowerowej i drogi gminnej Buk-Łęgi Koszt: 2579517,17 zł brutto.
- W roku 2014 dokonana została Budowa ulicy Nasiennej w Mierzynie wraz z infrastrukturą towarzyszącą, etap III chodnik i ścieżka rowerowa od ul. Komercyjnej do ul. Łukasińskiego Koszt: 199 910,15 zł brutto.

W latach, dla których sporządzany jest niniejszy raport gmina Dobra opracowała Plan Gospodarki Niskoemisyjnej. Działania ujęte w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej pokrywają się z przedsięwzięciami w zakresie ochrony powietrza ujętymi w powyższej tabeli. Pełna ocena ich realizacji będzie możliwa w roku 2020.

3.2. GOSPODARKA WODNO – ŚCIEKOWA

W poniższej tabeli przedstawiono wykaz zadań do realizacji w ramach Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dobra na lata 2013 – 2016 z perspektywą na lata 2017 -2020 w zakresie gospodarki wodno – ściekowej.

**Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dobra na lata 2013 – 2016
z perspektywą na lata 2017 -2020 za lata 2014 - 2016**

Tabela 2. Wykaz zadań w zakresie gospodarki wodno - ściekowej przewidzianych do realizacji w latach 2013 – 2016.

L.P.	Nazwa zadania	Termin rozpoczęcia planowany	Termin zakończenia planowany	Jednostka odpowiedzialna	Planowane efekty ekologiczne	Planowane koszty ogółem (PLN) tys.	Partnerzy
GOSPODARKA WODNO – ŚCIEKOWA							
ZADANIA WŁASNE							
WŚ1.1.2.1.	Budowa kanalizacji deszczowej, wzdłuż dróg gminnych i parkingów	2013	2020	Gmina Dobra	Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych	7 182	-
WŚ1.1.2.2.	Opracowanie projektu budowlano - wykonawczego przepustów melioracyjnych wraz z naprawą drogi w Łęgach	2014	2016	Gmina Dobra	Wzrost ilości wód opadowych z dróg odprowadzanych do kanalizacji	660	
WŚ1.1.2.3.	Opracowanie projektu budowlano - wykonawczego przepustów melioracyjnych wraz z naprawą drogi w Rzędzinach	2014	2016	Gmina Dobra	Wzrost ilości wód opadowych z dróg odprowadzanych do kanalizacji	465	
WŚ1.2.3	Dobra, budowa sieci wodociągowej ul. Sportowa	2014	2016	Gmina Dobra	Poprawa zaopatrzenia mieszkańców w wodę pitną	460	Wodociągi Zachodniopomorskie Sp. z o.o. w Goleniowie
WŚ1.1.3	Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z przepompownią PS Nowa w Mierzynie do oczyszczalni ścieków w Redlicy	2013	2016	Gmina Dobra	Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych	1 360	POLDEK Dionizy Polikowski
WŚ1.1.4	Budowa i przebudowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Redlica etap II	2013	2016	Gmina Dobra	Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych	10614,76	POLDEK Dionizy Polikowski
WŚ.1.2.1	Monitoring – ochrona komór ujęć lokalnych	2013	2016	Gmina Dobra	Zabezpieczenie i ochrona ujęć wody pitnej	10	Wodociągi Zachodniopomorskie Sp. z o.o. w Goleniowie
WŚ.1.2.2.1.	Bezrzecze budowa zbiornika wyrównawczego	2015	2019	Gmina Dobra	Poprawa zaopatrzenia mieszkańców w wodę pitną	1260	Wodociągi Zachodniopomorskie Sp. z o.o. w Goleniowie
WŚ.1.2.2.2.	Bezrzecze, wykup działki pod studnię głębinową	2016	2017	Gmina Dobra	Poprawa zaopatrzenia mieszkańców w wodę pitną	1 500	
WŚ.1.2.2.3.	Buk rozbudowa hydroforni i urządzeń z godnie z projektem	2013	2014	Gmina Dobra	Poprawa zaopatrzenia mieszkańców w wodę pitną	500	Wodociągi Zachodniopomorskie Sp. z o.o. w Goleniowie

**Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dobra na lata 2013 – 2016
z perspektywą na lata 2017 -2020 za lata 2014 - 2016**

WŚ.1.2.2.4	Dobra, odwiert studni głębinowej z podłączeniem do hydroforni	2016	2016	Gmina Dobra	Poprawa zaopatrzenia mieszkańców w wodę pitną	120	
WŚ.1.2.2.5.	Dobra, rozbudowa hydroforni według projektu	2014	2016	Gmina Dobra	Poprawa zaopatrzenia mieszkańców w wodę pitną	1050	Wodociągi Zachodniopomorskie Sp. z o.o. w Goleniowie
WŚ.1.2.2.6	Dołuje, budowa budynku hydroforni	2016	2018	Gmina Dobra	Poprawa zaopatrzenia mieszkańców w wodę pitną	200	Wodociągi Zachodniopomorskie Sp. z o.o. w Goleniowie
WŚ.1.2.2.7.	Skarbimierzycze budowa zbiornika wyrównawczego V400m ³	2014	2016	Gmina Dobra	Poprawa zaopatrzenia mieszkańców w wodę pitną	850	
WŚ.1.3.1	Organizacja cyklu spotkań z mieszkańcami gmin na temat racjonalnego gospodarowania zasobami wodnymi na poziomie gospodarstwa domowego (propagowanie postaw i zachowań motywujących ludność do oszczędzania wody)	2013	2020	Gmina Dobra	Oszczędność i racjonalne gospodarowanie wodami w gospodarstwach domowych	1(rok)/8	Wodociągi Zachodniopomorskie Sp. z o.o. w Goleniowie, WFOŚiGW

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dobra na lata 2013 – 2016 z perspektywą na lata 2017 -2020.

**Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dobra na lata 2013 – 2016
z perspektywą na lata 2017 -2020 za lata 2014 - 2016**

Gmina Dobra w latach 2014 – 2016 zrealizowała szereg działań w zakresie gospodarki wodno – ściekowej przedstawionych poniżej. Zadania z zakresu budowy kanalizacji deszczowej, modernizacji kanalizacji i sieci wodociągowej są realizowane w sposób ciągły.

W 2014 roku

- Budowa stanowiska solarnego suszenia osadu wraz z infrastrukturą towarzyszącą na oczyszczalni ścieków w Redlicy gm Dobra Szczecińska (etap II) Koszt: 2 954 732,15 zł brutto.
- Bezrzecze wykonanie kanalizacji deszczowej wraz ze zbiornikiem retencyjnym- I etap zbiornik retencyjny Koszt: 481 789,6 zł brutto.
- Skarbimierzyce - budowa zbiornika wyrównawczego V400m³ Koszt: 9840,00 zł brutto.
- Budowa wodociągu ul. Spółdzielców w Mierzynie Koszt: 18 450,00 zł brutto
- Buk, rozbudowa hydroforni i urządzeń zgodnie z projektem Koszt: 580 154,96 zł brutto
- Dobra, rozbudowa hydroforni według istniejącego projektu Koszt: 99 998,00 zł brutto
- Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z przepompownią PS Nowa w Mierzynie do oczyszczalni ścieków w Redlicy Koszt: 400 000,00 zł brutto
- Modernizacja przepompowni PS 9 i PS17 w Dołujach Koszt: 25 000,00 zł brutto
- Budowa kanalizacji deszczowej dla osiedla mieszkaniowego w rejonie ulic Paproci, Konwaliowej, Kameliowej, Tulipanowej i Frezjowej w Dobrej. Koszt: 299 999,00 zł brutto
- Budowa kanalizacji deszczowej wraz ze zbiornikiem retencyjnym w zlewni zbiornika ZB14 i urządzeniami do podczyszczania wód deszczowych, przepompownią ścieków sanitarnych z rurociągiem tłocznym oraz przebudową kolidującego istniejącego uzbrojenia w Mierzynie i Szczecinie Koszt: 94 003,60 zł brutto
- Dołuje, budowa sieci wodociągowej do Wąwelnicy Koszt: 19 265,99 zł brutto

2015 roku

- Budowa stanowiska solarnego suszenia osadu wraz z infrastrukturą towarzyszącą na oczyszczalni ścieków w Redlicy gm Dobra Szczecińska (etap II) Koszt: 2 236 057,69 zł brutto.
- Bezrzecze wykonanie kanalizacji deszczowej wraz ze zbiornikiem retencyjnym- I etap zbiornik retencyjny Koszt: 1405442,95 zł brutto.
- Budowa kanalizacji deszczowej wraz ze zbiornikiem retencyjnym w zlewni zbiornika ZB14 i urządzeniami do podczyszczania wód deszczowych, przepompownią ścieków sanitarnych z rurociągiem tłocznym oraz przebudową kolidującego istniejącego uzbrojenia w Mierzynie i Szczecinie Koszt: 221 966,25 zł brutto.

**Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dobra na lata 2013 – 2016
z perspektywą na lata 2017 -2020 za lata 2014 - 2016**

- Budowa kanalizacji deszczowej dla osiedla mieszkaniowego w rejonie ulic Paproci, Konwaliowej, Kameliowej, Tulipanowej i Frezjowej w Dobrej. Koszt: 654 642,03 zł brutto
- Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z przepompownią PS Nowa w Mierzynie do oczyszczalni ścieków w Redlicy Koszt: 1 577 383,73 zł brutto.
- Budowa wodociągu ul. Spółdzielców w Mierzynie Koszt: 137 000,00 zł brutto.
- Dobra, budowa sieci wodociągowej w ul. Sportowej Koszt: 90926,66 zł brutto (realizacja zadania WŚ1.2.3)
- Mierzyn, budowa odcinka sieci kanalizacji sanitarnej ul. Mierzyńska/Rolnicza Koszt: 118 083,39 zł brutto (realizacja zadania WŚ1.1.3).
- Budowa sieci kanalizacji sanitarnej , ul. Wiśniowa Wołczkowo Koszt: 8 001,40 zł brutto.
- Budowa sieci wodociągowej w działce nr ewid. 390/1 (ul. Jodłowa) w Dobrej Koszt: 11 562,00 zł brutto.
- Budowa odcinka sieci kanalizacji sanitarnej ul. Wąska w m. Mierzyn Koszt: 14 099,99, zł brutto.
- Budowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz sieci wodociągowej na terenie działki nr ewid. 214/16 w ulicy Tygryziej z przyłączami do granicy dz. Nr 214/7 w m. Dołuje Koszt: 17 466,00zł brutto.
- Mierzyn, rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej - etap I Koszt: 109 470,00zł brutto.
- Poprawa systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych i deszczowych w miejscowości Mierzyn gm. Dobra Koszt: 82 287,00zł brutto.
- Wołczkowo, budowa sieci wodociągowej w ulicy Łąkowej Koszt: 31 807,80 zł brutto.
- Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej na dz. Nr ewid. 656/270, 656/204, 656/254, 628 położonych w rejonie ulic: Kminkowej, Maciejki, Berbersowej i Miętowej w Bezrzeczu Koszt: 305 655,00 zł brutto.

W 2016 roku

- Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Redlicy gm Dobra Szczecińska (etap III) Koszt: 266 777,70 zł brutto (realizacja zadania WŚ1.1.4).
- Bezrzecze wykonanie kanalizacji deszczowej wraz ze zbiornikiem retencyjnym- I etap zbiornik retencyjnym Koszt: 284 294,52 brutto.
- Wołczkowo, modernizacja pompowni ścieków PS5-zakup nowej pompy Koszt: 21 000,00 zł brutto.
- Budowa kanalizacji deszcz. wraz ze zbiornikiem retencyjnym w zlewni zbiornika ZB14 i urządzeniami do podczyszczania wód deszczowych, przepompownią ścieków sanit z rurociągiem tłocznym oraz przebudową kolidującego istn. uzbrojenia w Mierzynie i Szczecinie Koszt: 80 847,53 zł brutto.
- Budowa kanalizacji deszczowej dla osiedla mieszkaniowego w rejonie ulic Paproci, Konwaliowej, Kameliowej, Tulipanowej i Frezjowej w Dobrej Koszt: 380 369,03 zł brutto.

**Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dobra na lata 2013 – 2016
z perspektywą na lata 2017 -2020 za lata 2014 - 2016**

- Skarbimierzycze - budowa zbiornika wyrównawczego V400m³ Koszt: 498 046,95 zł brutto.
- Budowa kolektora deszczowego o śr. 1,4 m na odcinku od ul. Spółdzielców w Mierzynie do przepustu na cieku Wierzbak na terenie Szczecina wraz z podłączeniem kanałów bocznych i przebudową kolidującego uzbrojenia Koszt: 76875,00 zł brutto.
- Budowa sieci kanalizacji sanitarnej dn 200 PVC w ul. Piaskowej i ul. Wiśniowej w m. Wołczkowo, gmina Dobra Koszt: 119 727,00 zł brutto.
- Bezrzecze, modernizacja pompowni ścieków PS 56 - zakup wydajniejszej pompy Koszt: 30 627,00 zł brutto.
- Budowa sieci kanalizacji sanitarnej na dz. Nr 656/204, 656/270, 656/276 w Bezrzeczu Koszt: 142 722,33 zł brutto.
- Budowa sieci kanalizacji sanitarnej na dz. 307, 84/1, 84/10 w Mierzyn 2. Koszt: 83608.11 zł brutto.

Na terenie gminy Dobra realizowane są także zadania z zakresu monitoringu wód.

Ocenę stanu wód powierzchniowych województwa zachodniopomorskiego wykonuje WIOŚ w Szczecinie w odniesieniu do jednolitych części wód, na podstawie wyników Państwowego Monitoringu Środowiska i prezentuje poprzez ocenę stanu ekologicznego (w przypadku wód, których charakter został w znacznym stopniu zmieniony w następstwie fizycznych przeobrażeń, będących wynikiem działalności człowieka – poprzez ocenę potencjału ekologicznego), ocenę stanu chemicznego i ocenę stanu wód. Stan ekologiczny/potencjał ekologiczny jest określeniem jakości struktury i funkcjonowania ekosystemu wód powierzchniowych, sklasyfikowanej na podstawie wyników badań elementów biologicznych oraz wspierających je wskaźników fizykochemicznych i hydromorfologicznych. Stan ekologiczny jednolitych części wód powierzchniowych klasyfikuje się poprzez nadanie jednolitej części wód jednej z pięciu klas jakości, przy czym klasa pierwsza oznacza bardzo dobry stan ekologiczny, klasa druga – dobry stan ekologiczny, zaś klasy trzecia, czwarta i piąta odpowiednio – stan ekologiczny umiarkowany, słaby i zły. W przypadku potencjału ekologicznego, klasa pierwsza i druga tworzą wspólnie potencjał „dobry i powyżej dobrego”. O przypisaniu ocenianej jednolitej części wód do klasy jakości decydują wyniki klasyfikacji poszczególnych elementów biologicznych, przy czym obowiązuje zasada, że klasa stanu/potencjału ekologicznego odpowiada klasie najgorszego elementu biologicznego.

W latach 2014-2015 WIOŚ w Szczecinie wykonywał badania wód powierzchniowych i podziemnych zgodnie z „Programem Państwowego Monitoringu Środowiska w Województwie Zachodniopomorskim na lata 2013- 2015” oraz Aneksami nr 1 i 2 do tego programu. Badaniami objęto cztery kategorie wód powierzchniowych: rzeki, jeziora, wody przejściowe i przybrzeżne. Monitoring tych wód prowadzono w ramach monitoringu diagnostycznego, operacyjnego, badawczego oraz monitoringu obszarów chronionych.

3.3. OCHRONA DZIEDZICTWA PRZYRODNICZEGO

W poniższej tabeli przedstawiono wykaz zadań do realizacji w ramach Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dobra na lata 2013 – 2016 z perspektywą na lata 2017 -2020 w zakresie ochrony dziedzictwa przyrodniczego.

**Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dobra na lata 2013 – 2016
z perspektywą na lata 2017 -2020 za lata 2014 - 2016**

Tabela 3. Wykaz zadań w zakresie ochrony dziedzictwa przyrodniczego przewidzianych do realizacji w latach 2013 – 2016.

L.P.	Nazwa zadania	Termin rozpoczęcia planowany	Termin zakończenia planowany	Jednostka odpowiedzialna	Planowane efekty ekologiczne	Planowane koszty ogółem (PLN) tys.	Partnerzy
OCHRONA DZIEDZICTWA PRZYRODNICZEGO							
ZADANIA WŁASNE							
OPK.1.1.1	Promocja własnych działań i inicjatyw proekologicznych promujących walory środowiska przyrodniczego o charakterze cyklicznym	2013	2020	Gmina Dobra	Ochrona walorów przyrodniczych, edukacja mieszkańców	50	lokalne stowarzyszenia, Nadleśnictwo Trzebież
OPK.1.1.2	Tworzenie sieci ścieżek przyrodniczo-dydaktycznych w obrębie obszarów przyrodniczo cennych, atrakcyjnych krajobrazowo oraz dziedzictwa kulturowego	2013	2016	Gmina Dobra	Ochrona walorów przyrodniczych gminy	40 (10/rok)	Powiat Policki, lokalne stowarzyszenia, Nadleśnictwo Trzebież

**Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dobra na lata 2013 – 2016
z perspektywą na lata 2017 -2020 za lata 2014 - 2016**

OPK.1.1.3	Kontynuowanie inwentaryzacji przyrodniczej gmin ze szczególnym uwzględnieniem obszarów Natura 2000 (inwentaryzacja pod kątem tworzonych obecnie Planów Zadań Ochronnych)	2013	2016	Gmina Dobra	Ochrona walorów przyrodniczych gminy	30	RDOŚ w Szczecinie , lokalne stowarzyszenia, Nadleśnictwo Trzebież
OPK.1.2.1	Objęcie ochroną prawną drzew – propozycji pomników przyrody	2013	2016	Gmina Dobra	Ochrona walorów przyrodniczych gminy	40	RDOŚ w Szczecinie, lokalne stowarzyszenia, Nadleśnictwo Trzebież
OPK.1.2.2	Prowadzenie prac pielęgnacyjno – konserwacyjnych proponowanych pomników przyrody	2013	2016	Gmina Dobra	Ochrona walorów przyrodniczych gminy	20	RDOŚ w Szczecinie, Nadleśnictwo Trzebież
OPK.1.3.1	Dobra urządzenia placu zabaw przy Orliku	2012	2015	Gmina Dobra	Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych gminy	1487	
OPK.1.3.2	Zagospodarowanie działki obok kościoła w Buku	2013	2014	Gmina Dobra	Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych gminy	135	
OPK.1.3.3	Zagospodarowanie działki gminnej w Grzecznicy	2014	2015	Gmina Dobra	Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych gminy	200	
OPK.1.3.4	Zagospodarowanie placu w Wąwelnicy	2012	2013	Gmina Dobra	Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych gminy	30	
OPK.1.3.5	Zagospodarowanie terenu przy Urzędzie Gminy w Dobrej	2014	2016	Gmina Dobra	Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych gminy	1150	
OPK.1.3.6	Zagospodarowanie użytku ekologicznego "Ptasi zakątek" w Dołujach	2016	2018	Gmina Dobra	Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych gminy	1100	
OPK.1.3.7	Zagospodarowanie placu zabaw w Dobrej ul. Osiedlowa	2015	2016	Gmina Dobra	Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych gminy	150	

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dobra na lata 2013 – 2016 z perspektywą na lata 2017 -2020.

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dobra na lata 2013 – 2016 z perspektywą na lata 2017 -2020 za lata 2014 - 2016

Gmina Dobra systematycznie w analizowanych latach prowadziła działania w zakresie pielęgnacji terenów zielonych.

W 2014 roku

Pielęgnacja terenów zielonych (wykaszenie) KOSZT: 96 934,11 zł brutto.

W 2015 roku

Pielęgnacja terenów zielonych (wykaszenie) KOSZT: 122 670,99 zł brutto.

W 2016 roku

Pielęgnacja terenów zielonych (wykaszenie) KOSZT: 123 228,00 zł brutto.

Wszelkie działania inwestycyjne realizowane na obszarach Natura 2000 poddawane są procedurze oceny oddziaływania na środowisko, na siedliska i gatunki ptaków objętych ochroną z mocy Dyrektywy Ptasiej i Dyrektywy Siedliskowej.

Decyzje środowiskowe określają warunki realizacji przedsięwzięć w fazie realizacji i eksploatacji lub użytkowania, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich. Zawierają także wymagania wynikające z ochrony obszarów Natura 2000.

3.4. OCHRONA LASÓW

W poniższej tabeli przedstawiono wykaz zadań do realizacji w ramach Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dobra na lata 2013 – 2016 z perspektywą na lata 2017 -2020 w zakresie ochrony lasów.

**Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dobra na lata 2013 – 2016
z perspektywą na lata 2017 -2020 za lata 2014 - 2016**

Tabela 4. Wykaz zadań w zakresie ochrony lasów przewidzianych do realizacji w latach 2013 – 2016.

L.P.	Nazwa zadania	Termin rozpoczęcia planowany	Termin zakończenia planowany	Jednostka odpowiedzialna	Planowane efekty ekologiczne	Planowane koszty ogółem (PLN) tys.	Partnerzy
OCHRONA LASÓW							
ZADANIA KOORDYNOWANE							
ZRL.1.1.1	Realizacja „Krajowego programu zwiększania lesistości”	2013	2020	Starostwo Powiatowe, Nadleśnictwo Trzebież	Ochrona i powstawanie nowych terenów leśnych	100	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
ZRL.1.1.2	Zalesianie nowych terenów, w tym gruntów zbędnych dla rolnictwa oraz nieużytków z uwzględnieniem uwarunkowań przyrodniczo krajobrazowych	2013	2020	właściciele gruntów	Zmniejszenie ubożenia i erozyjności gleb	b.d.	Gmina Dobra, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
ZRL.1.1.3	Realizacja planów urządzenia lasów	2013	2020	właściciele gruntów	Zmniejszenie ubożenia i erozyjności gleb	b.d.	Gmina Dobra, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
ZRL.1.1.4	Ochrona i wzmocnienie funkcji zadrzewień i zakrzewień, jako ważnych korytarzy ekologicznych. Pielęgnowanie i zakładanie nowych zadrzewień śródpolnych wg planów zadań ochronnych.	2013	2020	właściciele gruntów	Zmniejszenie ubożenia i erozyjności gleb	b.d.	Gmina Dobra, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dobra na lata 2013 – 2016 z perspektywą na lata 2017 -2020.

Gmina Dobra realizowała w latach 2014 – 2020 działania z zakresu z zwiększania lesistości na terenie gminy Dobra (zadanie ZRL.1.1.1 oraz ZRL.1.1.2). Głównym celem założonym w „Krajowym programie zwiększania lesistości” jest zwiększenie powierzchni lasów w Polsce do 30% w roku 2020 oraz osiągnięcie poziomu 33% po roku 2050. Powierzchnia lasów w gminie systematycznie ulega powiększeniu.

Znaczna część zadań w zakresie ochrony lasów realizowana jest przez właścicieli gruntów. Należą do nich zadania:

- Zalesianie nowych terenów, w tym gruntów zbędnych dla rolnictwa oraz nieużytków z uwzględnieniem uwarunkowań przyrodniczo krajobrazowych.
- Realizacja planów urządzenia lasów.
- Ochrona i wzmocnienie funkcji zadrzewień i zakrzewień, jako ważnych korytarzy ekologicznych. Pielęgnowanie i zakładanie nowych zadrzewień śródpolnych wg planów zadań ochronnych.

**Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dobra na lata 2013 – 2016
z perspektywą na lata 2017 -2020 za lata 2014 - 2016**

Poziom realizacji tych zadań jest trudny do określenia.

Nadleśnictwo Trzebież prowadzi w sposób ciągły zalesienia terenów nieprzydatnych rolniczo, w tym wykorzystuje naturalnie pojawiające się płaty sukcesji naturalnej złożonej z gatunków drzew leśnych.

3.5. OCHRONA ZASOBÓW

W poniższej tabeli przedstawiono wykaz zadań do realizacji w ramach Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dobra na lata 2013 – 2016 z perspektywą na lata 2017 -2020 w zakresie ochrony zasobów.

Tabela 5. Wykaz zadań w zakresie ochrony zasobów przewidzianych do realizacji w latach 2013 – 2016.

L.P.	Nazwa zadania	Termin rozpoczęcia planowany	Termin zakończenia planowany	Jednostka odpowiedzialna	Planowane efekty ekologiczne	Planowane koszty ogółem (PLN) tys.	Partnerzy
OCHRONA ZASOBÓW							
ZADANIA WŁASNE							
OZK.1.1.1	Eliminacja nielegalnej eksploatacji kopalni	2013	2020	Gmina Dobra	Możliwość w przyszłości korzystania z zasobów kopalni	koszty administracyjne	Starostwo Powiatowe, podmioty gospodarcze odpowiedzialne za eksploatację kopalni, Okręgowy Urząd Górniczy
OZK.1.1.2	Współdziałanie organów administracji publicznej w tworzeniu studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem kopalni i ich ochroną przed trwałym zainwestowaniem nie górniczym	2013	2020	Gmina Dobra	Wspomaganie władz lokalnych w wypełnianiu obowiązków dotyczących problematyki ruchów masowych	koszty administracyjne	Starostwo Powiatowe, podmioty gospodarcze odpowiedzialne za eksploatację kopalni, Okręgowy Urząd Górniczy
OZK1.1.3	Ochrona niezagospodarowanych złóż kopalni w procesie planowania przestrzennego	2013	2020	Gmina Dobra	Poprawa krajobrazu gminy	koszty administracyjne	Starostwo Powiatowe, podmioty gospodarcze odpowiedzialne za eksploatację kopalni, Okręgowy Urząd Górniczy

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dobra na lata 2013 – 2016 z perspektywą na lata 2017 -2020 za lata 2014 - 2016

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dobra na lata 2013 – 2016 z perspektywą na lata 2017 -2020.

Gmina Dobra systematycznie realizuje działania w zakresie ochrony przed eliminacją nielegalnej eksploatacji kopalin na terenie gminy (realizacja zadania OZK.1.1.1). Ponadto w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego uwzględniane są zapisy odnośnie ochrony niezagospodarowanych złóż kopalin (realizacja zadania OZK.1.1.3).

Starostwo Powiatowe w Policach opowiedziało się, że w latach 2013-2016, w przypadku stwierdzenia pozyskiwania kopalin w sposób nielegalny, prowadzone było postępowanie zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Odnośnie zadania OZK1.1.3: Dokumentami procesu planowania przestrzennego na terenie gminy Dobra są: studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. W wymienionych dokumentach zapewnia się warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska, w szczególności przez ustalanie programów racjonalnego wykorzystania powierzchni ziemi, w tym na terenach eksploatacji złóż kopalin, i racjonalnego gospodarowania gruntami oraz uwzględnianie obszarów występowania złóż kopalin oraz obecnych i przyszłych potrzeb eksploatacji tych złóż. Wymagania te określa się na podstawie opracowań ekofizjograficznych, stosownie do rodzaju sporządzanego dokumentu, cech poszczególnych elementów przyrodniczych i ich wzajemnych powiązań.

3.6. OCHRONA PRZED HALASEM

W poniższej tabeli przedstawiono wykaz zadań do realizacji w ramach Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dobra na lata 2013 – 2016 z perspektywą na lata 2017 -2020 w zakresie ochrony przed hałasem.

**Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dobra na lata 2013 – 2016
z perspektywą na lata 2017 -2020 za lata 2014 - 2016**

Tabela 6. Wykaz zadań w zakresie ochrony przed hałasem przewidzianych do realizacji w latach 2013 – 2016.

L.P.	Nazwa zadania	Termin rozpoczęcia planowany	Termin zakończenia planowany	Jednostka odpowiedzialna	Planowane efekty ekologiczne	Planowane koszty ogółem (PLN) tys.	Partnerzy
OCHRONA PRZED HAŁASEM							
ZADANIA WŁASNE							
OH.1.1.1	Realizacja zadań przewidzianych dla poprawy infrastruktury drogowej oraz organizacji ruchu w celu obniżenia emisji hałasu komunikacyjnego	2013	2016	Gmina Dobra	Ograniczenie uciążliwości dla mieszkańców	**	-
OH.1.1.2	Budowa ekranów dźwiękochłonnych na terenie rekreacyjnym w Mierzynie dz. Nr 67/3	2013	2016	Gmina Dobra	Ograniczenie uciążliwości dla mieszkańców	150	-
OH.1.2.1	Uwzględnianie w PZP gminy zapisów o dopuszczalnych poziomach dźwięku i egzekwowanie tych zapisów	2013	2016	Gmina Dobra	Ograniczenie uciążliwości dla mieszkańców	koszty administracyjne	-

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dobra na lata 2013 – 2016 z perspektywą na lata 2017 -2020.

**Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dobra na lata 2013 – 2016
z perspektywą na lata 2017 -2020 za lata 2014 - 2016**

Gmina Dobra w latach 2014 – 2016 realizowała szereg inwestycji w zakresie zadania OH.1.1.1. , które przedstawiono poniżej.

W 2014 roku

- Budowa ul. Krzywej w Mierzynie wraz z odcinkiem kanalizacji Koszt: 34 440,00 zł brutto.
- Skarbmierzyce-przebudowa drogi gminnej ul. Wiosenna Koszt: 17 220,00 zł brutto.
- Przebudowa drogi gminnej ul. Alicji w Mierzynie wraz z oświetleniem i infrastrukturą towarzyszącą Koszt: 237 169,67 zł brutto.
- Modernizacja dróg płytami drogowymi Koszt: 3 423 529,78 zł brutto.
- Mierzyn, modernizacja drogi ul. Zgodna wraz z infrastrukturą towarzyszącą Koszt: 521 448,94 zł brutto.
- Wołczkowo, modernizacja drogi wraz z infrastrukturą towarzyszącą ul. Magnoli Koszt: 158 440,87 zł brutto.
- Budowa ciągu pieszo - rowerowego Buk przejście graniczne Buk/Blankensee Łęgi w Gminie Dobra zm. nazwy Budowa ścieżki rowerowej i drogi gminnej Buk-Łęgi Koszt: 700 880,00 zł brutto.
- Budowa ulic Stokrotki, Jodłowej ,Platanowej , Cyprysowej, Sekwojowej, Oliwkowej, Bukowej i Na Stoku w Dobrej Koszt: 196 197,39 zł brutto.
- Mierzyn, modernizacja drogi ul. Tęczowa Koszt 144 643,60 zł brutto.
- Przebudowa ul. Piotra w Mierzynie wraz z infrastrukturą towarzyszącą Koszt: 162 019,90 zł brutto.
- Przebudowa ul. Klasztornej w Dobrej - etap IV Koszt: 18 450,00 zł brutto.
- Przebudowa pasa drogowego działki nr 117 dr, obr.Buk wraz z przebudową skrzyżowania z drogą powiatową Szczecin-Dobieszczyn oraz budowa ronda na działce 124 obr.Buk, Gmina Dobra, Powiat Policki zm. Nazwy (Budowa drogi Buk - Blankensee) Koszt: 722022,77 zł brutto.
- Budowa drogi gminnej Poziomkowa-Dębowa w Dobrej Koszt: 43 050,00 zł brutto.
- Budowa drogi ul.Leśna w Wołczkowie wraz z infrastrukturą Koszt: 63 222,00 zł brutto.
- Budowa drogi ul.Łąkowa w Wołczkowie wraz z infrastrukturą Koszt: 30 750,00 zł brutto.
- Budowa ekranów akustycznych na terenie obiektu rekreacyjno-sportowego "Mierzynianka" w m.Mierzyn gm.Dobra Koszt: 421 553,15 zł brutto.

W 2015 roku

- Budowa ulic Stokrotki, Jodłowej ,Platanowej , Cyprysowej,Sekwojowej, Oliwkowej, Bukowej i Na Stoku w Dobrej Koszt: 517 710,01 zł brutto.
- Budowa drogi ul.Leśna w Wołczkowie wraz z infrastrukturą Koszt: 149 845,00 zł brutto.
- Budowa drogi ul.Łąkowa w Wołczkowie wraz z infrastrukturą Koszt: 192 830,00 zł brutto.
- Budowa drogi w Bezrzeczu od ul. Cynamonowej - etap III Koszt: 381 913,77 zł brutto.

**Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dobra na lata 2013 – 2016
z perspektywą na lata 2017 -2020 za lata 2014 - 2016**

- Budowa ul. Krzywej w Mierzynie wraz z odcinkiem kanalizacji Koszt: 405 253,58 zł brutto.
- Mierzyn, modernizacja drogi ul. Zgodna wraz z infrastrukturą towarzyszącą Koszt: 290 628,23 zł brutto.
- Modernizacja dróg płytami drogowymi Koszt: 1 999 533,50 zł brutto.
- Modernizacja ul. Spółdzielców w Mierzynie Koszt: 1473 100,00 zł brutto.
- Przebudowa drogi gminnej dojazdowej od gruntów rolnych od m. Skarbimierzyce do m. Redlica, gm. Dobra Koszt: 2397 216,18 zł brutto.
- Przebudowa drogi gminnej ul. Alicji w Mierzynie wraz z oświetleniem i infrastrukturą towarzyszącą Koszt: 304 334,41 zł brutto.
- Przebudowa ul. Klasztornej w Dobrej - etap IV Koszt:162 349,56 zł brutto
- Przebudowa ul. Piotra w Mierzynie wraz z infrastrukturą towarzyszącą Koszt: 169 745,41 zł brutto.
- Budowa ścieżki rowerowej i drogi gminnej Buk-Łęgi Koszt: 2579517,17 zł brutto.

W 2016 roku

- Budowa ulic Stokrotki, Jodłowej ,Platanowej , Cyprysowej, Sekwojowej, Oliwkowej, Bukowej i Na Stoku w Dobrej Koszt: 500 00,00 zł brutto.
- Budowa drogi gminnej Poziomkowa - Dębowa w Dobrej) Koszt: 593 543,28 zł brutto.
- Budowa drogi ul. Leśna w Wołczkowie wraz z infrastrukturą Koszt: 93 137,88 zł brutto.
- Budowa drogi ul. Łąkowa w Wołczkowie wraz z infrastrukturą Koszt: 98 205,05 zł brutto.
- Budowa ul. Osiedlowej w Dobrej Koszt: 233 266,79 zł brutto.
- Budowa ul. Przytulnej w Dobrej wraz z infrastrukturą Koszt: 326 098,32 zł brutto.
- Modernizacja dróg płytami drogowymi Koszt: 2 428 459,05 zł brutto.
- Modernizacja ul. Spółdzielców w Mierzynie Koszt: 1499 969,18 zł brutto.
- Przebudowa drogi gminnej ul. Alicji w Mierzynie wraz z oświetleniem i infrastrukturą towarzyszącą Koszt: 186 841,14 zł brutto.
- Przebudowa ul. Piotra w Mierzynie wraz z infrastrukturą towarzyszącą Koszt: 90 395,52 zł brutto.
- Skarbimierzyce-przebudowa drogi gminnej ul. Wiosenna Koszt: 229 612,95 zł brutto.
- Modernizacja ul. Zeusa w Mierzynie Koszt: 69 052,37 zł brutto.
- Budowa ścieżki rowerowej i drogi gminnej Buk-Łęgi Koszt: 234153,18 zł brutto.

W miejscowych planach obowiązujących na terenie gminy Dobra uwzględniane są zapisy o dopuszczalnych poziomach dźwięku, w związku z tym zrealizowane zostało zadanie nr OH.1.2.1.

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dobra na lata 2013 – 2016 z perspektywą na lata 2017 -2020 za lata 2014 - 2016

Dla inwestycji i przedsięwzięć projektowanych do realizacji, Wójt Gminy w wydawanych decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach, nakłada na inwestorów obowiązki stosowania urządzeń i rozwiązań, zapewniających ochronę akustyczną.

3.7. GOSPODARKA ODPADAMI

W latach 2014 -2016 za które sporządzany jest raport zrealizowano także inwestycje w zakresie gospodarki odpadami połączone w działaniami edukacyjnymi na terenie gminy Dobra.

- **AKCJE INFORMACYJNE**

W 2015 roku zakupiono i rozpropagowano wśród dzieci szkolnych edukacyjne książeczki do kolorowania o tematyce odpadowej, a mianowicie „Co robić z odpadami? oraz „Jak nie produkować odpadów”?. Przedmiotowe materiały trafiły do szkół podstawowych znajdujących się na terenie Gminy Dobra do klas 0, 1, 2.

Koszt: 5 000,00 zł brutto.

W 2016 roku przeprowadzono całonocny program z zakresu edukacji ekologicznej pod hasłem „SEGREGUJESZ NIE MARNUJESZ Ww. skierowany był do szkół na terenie Gminy Dobra”. Działania skierowane były do uczniów klas 1-3 w szkołach podstawowych na terenie gminy. W pierwszym etapie kampanii przeprowadzono zajęcia edukacyjne wśród uczniów. Drugim etapem kampanii była organizacja konkursu na temat segregowania odpadami. Do szkół przekazano plakaty informujące o konkursie oraz jego regulamin. W wyniku oceny prac konkursowych wyłoniono laureatów. Kolejnym elementem kampanii było przygotowanie poradnika prawidłowej segregacji odpadów, ze szczególnym uwzględnieniem zasad panujących w Gminie Dobra.

Koszt: 14 000,00 zł brutto.

- **AZBEST**

Dzięki dofinansowaniu z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie corocznie prowadzono wśród mieszkańców nabór wniosków na usuwanie wyrobów zawierających azbest. W wyniku zapytania ofertowego wyłoniono firmę, która następnie pod nadzorem urzędu prowadziła prace polegające na demontażu i zbiórce wyrobów.

W 2016 roku usunięto 23,08 Mg wyrobów zawierających azbest.

KOSZT: 10 165,00 zł brutto.

W 2015 roku - 29,20 Mg.

**Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dobra na lata 2013 – 2016
z perspektywą na lata 2017 -2020 za lata 2014 - 2016**

KOSZT: 13 735,00 zł brutto.

W 2014 roku - 26,46 Mg.

KOSZT: 17 271,10 zł brutto.

- **Likwidacja Dzikich wysypisk**

W 2014 roku

Zlokalizowano i zlikwidowano 7 dzikich wysypisk

KOSZT: 1128,00 zł brutto.

W 2015 roku

Zlokalizowano i zlikwidowano 4 dzikich wysypisk

KOSZT: 954,00 zł brutto.

3.8. OCHRONA PRZED AWARIAMI

Na terenie gminy zrealizowano także inwestycję w zakresie ochrony przed awariami, przedstawione poniżej.

W 2015 roku

Agregat prądotwórczy Honda EG 4500

Koszt: 5 562,00 zł,

W 2016

Doposażenie Straży Gminnej w Dobrej w samochód do prowadzenia patrolu ekologicznego

Koszt: 68 367,30 zł,

4. MONITORING REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA GMINY DOBRA

W poniższej tabeli przedstawiono wskaźniki monitoringu realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dobra na lata 2013 – 2016 z perspektywą na lata 2017 -2020.

Analizując zmiany wskaźników można zauważyć wyraźny postęp w rozwoju infrastruktury technicznej gospodarki wodno – ściekowej, co przekłada się na efektywność w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych. Gospodarstwa, które nie są podłączone do sieci kanalizacyjnej posiadają przydomowe oczyszczalnie ścieków lub zbiorniki bezodpływowe.

Rozwija się także sieć gazowa, co może mieć na poprawę jakości powietrza na terenie gminy Dobra.

Dodatkowo w ostatnich wzrósł poziom lesistości na omawianym obszarze.

Podsumowując, na terenie gminy Doba zachodzą korzystne zmiany w zakresie ochrony środowiska.

Tabela 7. Wskaźniki monitoringu realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dobra.

Wskaźniki monitoringu realizacji Programu Ochrony Środowiska		
	2014	2016
Wodociągi		
Ludność korzystająca z wodociągów (osoba)	19 779	21 243
%	98,19	98,30
Długość czynnej sieci rozdzielczej (km)	156,0	164,8
Kanalizacja		
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej (osoba)	17 323	18 623
%	86,00	86,17
Długość czynnej sieci ogółem (km)	246,0	249,2
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	2 638	2865
KOMUNALNE OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW		
oczyszczalnie biologiczne	2	2
przepustowość wg projektu	486	486
ludność korzystająca z oczyszczalni	1610	1650
Liczba zbiorników bezodpływowych	344	429
Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków	103	145
Ścieki oczyszczane		
odprowadzone ogółem (dam3/rok)	833,0	949,0
oczyszczane łącznie z wodami infiltracyjnymi i ściekami dowożonymi (dam3/rok)	1154	1187

**Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dobra na lata 2013 – 2016
z perspektywą na lata 2017 -2020 za lata 2014 - 2016**

Wskaźniki monitoringu realizacji Programu Ochrony Środowiska		
oczyszczane razem (dam3/rok)	833	949
oczyszczane biologicznie (dam3/rok)	88	73
oczyszczane biologicznie i z podwyższonym usuwaniem biogenów w % ścieków ogółem	745	876
Sieć gazowa		
ludność korzystająca z sieci gazowej (osoby)	16658	17884
%		
długość czynnej sieci rozdzielczej (km)	210 068	226 938
Odbiorcy gazu (gospodarstwa domowe)	6407	6895
Lesistość		
Lasy ogółem (ha)	2398,90	2414,31
Lasy prywatne (ha)	45,28	62,55
Lesistość (%)	21,75	21,89

Źródło: Opracowanie własne.

5. WNIOSKI Z OCENY REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA GMINY DOBRA

W niniejszym opracowaniu przedstawiono przedsięwzięcia, które były prowadzone w ramach Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dobra na lata 2013 – 2016 z perspektywą na lata 2017 -2020. Wszystkie zadania realizowane były w celu poprawy stanu ochrony środowiska na terenie gminy. W raportowanym okresie skupiono się przede wszystkim na realizacji projektów związanych z ochroną powietrza, gospodarką wodno-ściekową oraz rozbudową infrastruktury drogowej.

Zadania związane z rozbudową sieci wodociągów i kanalizacji sanitarnej przyczyniły się nie tylko do poprawy jakości środowiska, ale poprawiły również poziom i jakość życia mieszkańców. Dalszych nakładów wymagać będzie pielęgnacja obszarów cennych przyrodniczo oraz ich rozwój pod kątem agroturystyki. Nie należy rezygnować także z cennej inicjatywy wspierania akcji ekologicznych i organizowania konkursów.

Zaznaczyć należy, że o ile można ocenić stopień realizacji zadań pozostających w kompetencji organu gminy, czy też instytucji państwowych m.in. WIOŚ, tak trudne do weryfikacji są działania podejmowane indywidualnie przez mieszkańców (np. poprawa energetyczna budynków, stosowanie OZE w gospodarstwach domowych itd.) oraz przez samych przedsiębiorców.

Część inwestycji i zadań z uwagi na ciągłość, długotrwałość realizacji lub pozyskiwanie funduszy, dotacji, czy dofinansowań jest planowana do realizacji w latach 2017 – 2020. W tym miejscu zaznaczyć trzeba,

**Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dobra na lata 2013 – 2016
z perspektywą na lata 2017 -2020 za lata 2014 - 2016**

że racjonalne gospodarowanie środowiskiem i jego zasobami wymaga dużych nakładów finansowych, stąd niezbędne staje się stałe pozyskiwanie dofinansowania ze środków zewnętrznych.

Należy zauważyć, że władze gminy Dobra przeznaczają znaczne nakłady finansowe na najważniejsze priorytety środowiskowe, jak np. rozwój infrastruktury drogowej, wodociągowo – kanalizacyjnej (oczyszczania ścieków, sieć kanalizacyjna i wodociągowa). Organy Gminy wybierają te inwestycje, które z punktu widzenia potrzeb Gminy są najważniejsze i najpilniejsze, w stosunku do jakości środowiska i zdrowia mieszkańców.

Jak wskazuje niniejsze podsumowanie, w każdym z priorytetów podejmowano szereg zadań, jednak biorąc pod uwagę ich charakter i potrzebę dalszego rozwoju wiele grup zadaniowych powinna być kontynuowana w latach kolejnych, w miarę potrzeb oraz możliwości pozyskania środków finansowania. Mocną stroną działań jest fakt, iż większość z nich wpływała pozytywnie na więcej niż jeden element środowiska.